

„Sine Qua Non“ tema:

Pravna regulativa u oblasti autorskog i srodnih prava i stepen zaštite autorskog i srodnih prava

Junski broj E-novinarina (bilten Udruženja BH novinari) je posvećen intelektualnom vlasništvu i zaštiti autorskih prava u BiH. Kako se navodi u Uvodu biltena: „Mnogo je nezadovoljnih načinom kako se ovaj zakon provodi u BiH. Od udruženja koja se bave zaštitom intelektualnog vlasništva do medija i individualnih stvaralaca koje niko ne štiti. Kako god da se uvodi red u ovu oblast, pravedno bi bilo da su zaštićena djela iz svih oblasti predznak i da se odredbe Zakona provode temeljno, a ne selektivno“.

Za ovaj broj je pisala Predsjednica „Sine Qua Non“-a, Amela Hadrović-Hasanefendić, na temu Pravna regulativa u oblasti autorskog i srodnih prava i stepen zaštite autorskog i srodnih prava.

„Koliko smo puta u prvoj deceniji nakon potpisivanja Dejtonskog sporazuma čuli riječi „informatičko društvo“? Koliko smo puta u drugoj deceniji od Dejtona čuli riječi „Društvo znanja“ ili na početku treće dekade riječi „Kreativna industrija“? Prosperitet i ekonomski razvoj svake zemlje prvenstveno zavisi od stepena zaštite prava intelektualnog vlasništva koje pod tim nazivom obuhvata dvije skupine prava: autorsko i njemu srodna prava kojim se uređuju i štite individualne duhovne tvorevine sa područja književnosti, nauke i umjetnosti i industrijsko vlasništvo koje obuhvata patente, žigove, industrijski dizajn, geografske oznake porijekla. Prelaskom iz industrijskog u digitalno doba počev od 1991. godine globalno su stvarane pravne pretpostavke kao odgovor na izazove digitalne ere. Digitalizacija se globalno uvukla u sve pore života i olakšala brzo preokrogričeno širenje znanja i informacija što je doprinjelo stvaranju novih poslovnih modela baziranih na intelektualnom vlasništvu i informacionim tehnologijama, i naravno stvaranju novih vrijednosti. Kreativni rad iz svih oblasti stvaralaštva je preuzeo primat razvoja što je nametalo potrebu osiguravanja jače i šire zaštite umnog rada kao i proširivanja zaštite na nove načine korištenja proizvoda ljudskog uma. Novom dobu više nije odgovarao zastarjeli tradicionalni model ostvarivanja prava jer je za digitalno doba postao preglomazan, skup, trom i neefikasan. Kako bi se podržao razvoj i stvarale nove vrijednosti, stvarani su i novi modeli i standardi poslovanja, a za poticaj stvaralaštva u autorsko i srodna prava su uvedena i druga prava koja se razlikuju od autorskog prava jer ta nova prava ne sadrže imovinskoppravna i ličnoppravna ovlaštenja, već se svode samo na pravo na naknadu.“

Cijeli tekst možete pronaći [ovdje](#)...

© Sine Qua Non d.o.o., sva prava zadržana
Autor: Doko Ninković

U fokusu

Bosna i Hercegovina

© Sine Qua Non d.o.o., sva prava zadržana
Autor: Doko Ninković

Pokrenuta nova OutOfCopyright.eu web strana

Svrha OutOfCopyright.eu web stranice je da odgovori na pitanje da li su autorsko pravo ili srodna prava na nekom djelu istekli. U 2011. godini je urađeno ispražnjeno komparativno pravno istraživanje na ovu temu, što je rezultiralo u više izvještaja i 30 kalkulatora javne domene.

Suoprotno popularnom vjerovanju autorska i srodna prava nisu od tad mrovala. Nova EU direktiva i promjena u lokalnim propisima zahtijevaju ažuriranje naših kalkulatora. Međutim, održavanje strukture odluka u vezi stare web stranice se pokazalo kao teško.

OutOfCopyRight.eu ne samo da ima novi dizajn, nego i potpuno novi odjeljak posvećen digitalizaciji u kulturnom sektoru. Kada muzici, arhivi, galerije i biblioteke digitaliziraju svoje kolekcije, oni često nisu sigurni da li su tokom samog procesa digitalizacije nastala nova prava: ako se analogno djelo koje je u javnoj domeni digitalizira, da li je to digitalno djelo takođe u javnoj domeni? A šta je sa djelom zaštićenim autorskim pravima?

To su kompleksna pitanja i ne postoji jednostavan odgovor. Na osnovu detaljnog komparativnog istraživanja (u pripremi), na OutOfCopyRight.eu su dizajnirane interaktivne karte koje pružaju privremene odgovore na ova pitanja. Razmatraju se tri različite metode digitalizacije i pokazuje da li je nova prava nastala tokom svakog proces digitalizacije, po jurisdikcijama.

[outofcopyright.eu](#)

SQN Razgovor: Bartolomej Stanković

Naš prvi poziv za razgovor ga je zatekao u radu sa mladim ljudima u BiH. Činjenice njegovog profesionalnog i našu želju da budimo njegov intervju, sačekali smo, znajući da će vrijediti. Bartolomej Stanković je mladi pijanista, docent profesor na katedri za klavir Muzičke akademije Univerziteta u Istočnom Sarajevu. I još mnogo toga: njegovi muzički "projekti" su nagrađivani, njegovi koncerti istinski posebnosti, a ljubav prema muzici iskrena i uočljiva iz svega što radi. Vjerujemo da ćete uživati u redovima koji slijede!

SQN: Zašto klasična muzika? Koliko je izazov baviti se djelima koja su poznata i često interpretirana? Koliko unosite sebe i svoga u klasičnu muziku (i kako)?

BS: Veliki je izazov, ali i velika čast baviti se djelima klasične muzike i to kao interpretator. To je, po meni, najdivniji posao na svijetu. Interpretatori klasične muzike svirajući djela kompozitora kao što su primjerice Bach, Beethoven ili Brahms zapravo oživljavaju genije, koji su nekoć živjeli na ovom svijetu. I veliku radost mi čini to, što mogu svoje impresije prenijeti i na publiku koja dođe poslušati koncert na kojem imovimo djela klasične muzike. Jer, kada vam nakon koncerta priđe jedan ugledni intelektualac i kaže da je plakao za vrijeme izvođenja potresne Chopinove Balade u g-molu te da ga je Sonata od Prokofjeva iznervirala, onda znate da su emocije koje su sam kompozitor umjeli u svoje djelo, preko klavira i mene koji sam u tom trenutku svirao došle do slušatelja. Ili jednom drugom prilikom kada je jedna šarmantna gospođa simpatično šapnula svojoj prijateljici: „E samo mi još fali kafa i cigara.“ Dakle, takvi detalji mi potvrđuju da je najvažnije srcem nastupati pred publikom i da će publika, na ovaj ili onaj način, prepoznati bit kompozicije i uživati u istoj. Kod nas postoji stereotip da se klasična muzika ne razumije. To je ponajviše zato što nema riječi. Kada bi primjerice pustili samo instrumentalnu pratnju s melodijom neke narodne pjesme, a da je prethodno publika nije čula, zasigurno bi i takva vrsta muzike bila nerazumljiva. Jer, nije riječ o tome da je nerazumljiva, nego je to linija manjeg otpora. Najlakše je odmahnuti rukom, odbaciti od sebe nepoznato i reći ja to ne razumijem. Osim toga, za svako djelo klasične muzike postoji priča, od toga kako je nastalo, zatim šta je to što je nadahnulo kompozitora, kome je posvećeno itd. i već da publika zna par detalja o toj kompoziciji, to djelo bi bilo zasigurno više razumljivo. Ako je u 19. stoljeću klasična muzika bila razumljiva, kako je moguće da danas u 21. stoljeću nije? U klasičnoj muzici sam pronašao sva moguća osjećanja koja čovjek može doživjeti i uvijek, što na ovom raspoloženju, mogu odabrati što da sviram. Osim toga, kako je divno kada vi kao interpretator možete da birate što ćete svirati i svirate ono što volite. S druge strane, kolege muzičari koji sviraju zabavnu i narodnu muziku uglavnom moraju da sviraju i ono što nikad ne bi svirali, a da bi zaradili za život. Izazov je ali i inspiracija svirati primjerice Lisztovu Sonatu u g-molu koju sam svirao na debitantskom koncertu u Sarajevu, djelu kojeg su najveći veličani pijanista svirali na svim koncertnim podijima svijeta. I onda se nađe jedan mladi iz Visokog i odlučio da će sam naučiti to titansko djelo koje traje preko pola sata. Ove godine ponovno se vraćam tom djelu obilježavajući koncertom s djelima Franza Liszta 130 godina od smrti ovog mađarskog kompozitora. Narednih pola godine družiti ću se sa djelima koja zahtijevaju višesatni svakodnevni rad i veliko istraživanje. Priprema jednog djela kao što je Lisztova Sonata u h-molu traje barem pola godine. Kad dodete na koncert i slušate pijanistu kako svira vi vidite zapravo samo finale, kao i na nogometnoj utakmici. Ali, težina u pijanizmu nije u kraju, koliko je u svim onim treninzima koji prethode tom finalu. Na kraju koncert dođe kao masina na vrhu ruske salate.

SQN: Šta Vas inspiriše?

BS: Uvijek nešto drugo! I baš me takva činjenica čini sretnim, jer me nekada i najmanje sitnice mogu učiniti sretnim i nadahnutim. Primjerice, ovih dana na Facebooku kruži jedna dirljiva fotografija gdje maleni dječak iz Afrike pruža lizalo. Jer je dobio dva lizala, pa iako je strašno pothranjen i gladan, on nije gladan u duši i od srca daje drugo lizalo. To je nešto što je Evropa zaboravila, a i mnogi među nama, pa ponekad i ja sam. I takva fotografija me nadahnula da i ja nešto poduzmem po tom pitanju i pomognem nekome ko ne može ili nema. Takva fotografija me nadahnula i da još intenzivnije radim na pripremi novih programa za naredne koncerte koji će biti posvećeni Lisztu, Beethovenu i Brahmsu. Primjerice, često me s vremenom na vrijeme inspiriraju različiti kompozitori, 2012. godine to je bio Debussy, 2013. godine Bach, zatim 2015. Mozart i svaki put sam organizirao koncert u čast navedenih kompozitora, ali je publika mogla čuti dijela tih velikana, ali i putem interakcije saznati i nešto više o samim djelima i njihovim stvaralacima. Primjerice na koncertu posvećenom Bachovim invencijama i fugama, Johanna Sebastiana Bacha je glumio visočanin Gregor Jurajčić, a ja sam kao njegov učenik svirao svih 15 Dvoglasnih invencija. I taj edukativni pristup kojeg sam prvi put predstavio publici sada već davne 2011. godine inspiriše me da i dalje nastavim tako, jer sam puno puta dobio izrazito pozitivni feedback.

SQN: „Klavir – kroz historiju i građu“ – odakle ideja, kakve su reakcije učesnika, da li možemo očekivati slične projekte?

BS: To je ideja još iz srednje škole. Oduvijek me zanimalo kako klavir uopće funkcioniše i sjećam se da sam još kao srednjoškolar rastavljao klavir, izvlačio mehaniku, gledao šta sve unutra ima. Zatim sam kao maturant održao i prezentaciju koja je sjećam se vrlo dobro, sadržavala ukupno 20 slajdova. Već na prvoj godini Muzičke akademije u Zagrebu, ponovio sam predavanje na FERu (Fakultet elektrotehnike i računarstva) gdje sam pohađao predmet Glazbena akustika kod čuvenog profesora Branka Someka. Ponovno sam se vratio ideji sa mnoštvom znanja i na petoj godini priredio niz prezentacija o klaviru te za taj rad dobio i prestižnu Rektorovu nagradu Sveučilišta u Zagrebu. Sjećam se kad je bila dodjela Rektorove nagrade, upravo na FERu, prozivajući mene nisu svjake tačno izgovorili ime pa se čitava dorovana nasmijala. A to ime je svakako zanimalo u svijetu klavira, jer talijanski graditelj čembalo i spineta na dvoru Medicijevih Bartolomeo Cristofori, je ujedno i izumitelj klavira kojeg je 1711. godine predstavio javnosti. Onda se ponovno našao jedan Bartolomej iz Visokog koji je osmislio jednu interaktivnu prezentaciju u finalnom obliku sa 200 slajdova, na kojima se prikazuju slike, tonski i video zapisi historijskog razvoja klavira kao i njegove građe, načina rada i proizvodnje. Prezentacija je održana i u Domu oružanih snaga BiH u Sarajevu i to samo 20 dana nakon što sam održao koncert Balade i Sonate, kada je u Sarajevu izvedena i Sonata za klavir Asima Horozića. Tom prilikom, prezentacija je obogaćena i sa live video zidom, te ukupno pet instrumenata na sceni: čembalo, klavir, rastavljeni klavir, pianino i električni klavir. Prezentacija je trajala gotovo 3 sata, a razlog tome je što sam zaboravio sat, pa sam naradski rečeno „pao u sevdah“. Das se taj interesantni rastavljeni klavir nalazi u zgradi Muzičke akademije Univerziteta u Istočnom Sarajevu, instituciji na kojoj kao docent profesor predajem Istoriju pijanizma i Klavirski praktikum.

SQN: Koliko bitnim smatrate činjenje klasične muzike, pa i Vaših izvedbi, dostupnim javnosti? Da li ste pobornik dostupnosti na npr. društvenim mrežama?

BS: Smatram da u ovom crnilu koje nas svakodneвно okružuje zahvaljujući pojedinim medijima, kojima je često u interesu da je stanje u državi haotično i da konstantno postavljaju isključivo crne i bombastične vijesti jer te vijesti donose najviše pregleda, je itekako važno da postoji i ona zdrava strana, koja je obojana puno ljepšim bojama od crne, koja se bavi lijepim stvarima, mislima i duhovnošću. Tu spadaju pored klasične muzike i likovna i književna umjetnost, zatim duhovne seanse, umjetnički filmovi itd. Iako je za takve vrste umjetnosti osjetno manje publike, uvijek se sjetim imena hafize Sulejmana Gararija koji kaže da ako u publici postoji samo jedan čovjek zbog kojeg sve ovo što radimo ima smisla, onda sve to što radimo ima smisla. Imao sam čast upoznati ovog veličana na festivalu Visočke večeri muzike koje sam organizirao ove godine zajedno sa mojim timom ciklusa Maestro i tom prilikom na koncertu duhovne muzike isloša nastupio je i hafiz Sulejman Bugari, te je rekao: „Sve što je loše, loše je za sve, a sve što je dobro, dobro je za sve“, te je pozvao sve ljude da žive jedni SA drugima, a ne jedni pored drugih. Dakle, zaista jedno divno iskustvo, a bilo je interesantno posmatrati reakcije ljudi na to da je jedan Bartolomej Stanković organizirao koncert duhovne islamačke muzike. Ali, na kraju koncerta je svima poslana poruka bistarstva iz istoimene pjesme Branka Stankovića našeg posljednog kantautora i operskog pjevača Latifa Močevića koji u pjesmi koju sam ga grubio na klaviru pjeva: „Jer samo ljubav daje, snagu što vječno traje, tu ljubav bratstvo nosi, Isus i Muhammed“.

Itekako sam pobornik društvenih mreža i posebno naglašavam da živimo u 21. stoljeću i da jednostavno moramo pratiti trendove. Na Facebooku imam svoju stranicu koju stalno ažuriram, zatim uz pomoć sajajnih mladih web dizajnera Farisa i Faruka Gariba, koji su ujedno i članovi organizacionog odbora festivala Visočke večeri muzike, predstavljam se svijetu i putem web stranice, a također i na poslovnoj mreži LinkedIn. To je nešto što je danas svakodnevnica i odlično sredstvo za komunikaciju i marketing. Izato za kraću vid citirati jednu staru poslovicu: „Kada pušu vjetrovi, ne treba graditi zidove, nego vjetrenjače“.

Bartolomej Stanković

3D Skeniranje ne može biti zaštićeno autorskim pravima?

Nesumnjivo je, kako se tehnologije 3D skeniranja i 3D printanja usavršavaju u smislu kvaliteta i brzine, da će se budućnost autorskog prava i neke u intelektualnom vlasništvu stvarno zakomplikovati. Pravničke firme širom svijeta već formiraju timove kako bi proučili i razlučili zakonska prava koja postoje u sadašnjim zakonima, te kako bi se pripremili da brane i zastupaju vlasništva klijenata da kontrolišu sve aspekte svog intelektualnog vlasništva. Podrazumijeva se da će nosioci intelektualnog vlasništva biti jako motivisani da osiguravaju da sve promjene zakona o autorskim pravu i zaštićeni žiga budu u njihovom korist, ali već sad zakoni nisu napravljeni tako da uzimaju u obzir tehnologije 3D skeniranja i 3D printanja i vjerovatno se neće moći još dugo održati bez izmjena.

Kako bi pomogli svojoj zajednici da razumiju zakone o autorskom pravu i 3D skenove kakvi danas postoje, Biro za usluge 3D printanja i trgovinu Shapeways (USA) je objavio novu studiju kojom se autori bave ovim pitanjem. U članku "3D Skeniranje: Svijet bez autorskog prava," Shapewaysov pravnički guru Michael Weinberg raščlanjuje načine na koje autorska zaštita postoji i ne postoji za 3D skeniranje i kako su druge zakonske mogućnosti za kontrolisanje i upravljanje pravima. Naravno, za kompaniju poput Shapeways, čiji se poslovni model umnogome oslanja na sadržaj svojih korisnika, koji često zavise od 3D fajlova, od vitalnog je značaja da korisnicima efektivno prenesu znanje o zakonskim pravima koja postoje za njih i njihovo 3D skeniranje.

3D skeniranje ubrzano postaje bitna pomoćna djelatnost za 3D printanje jer sve više firmi nudi usluge 3D skeniranja. Najočitija i najviše vidljiva upotreba je za 3D skeniranje osoba, bilo da se konvertuje u digitalne fajlove za 3D printanje ili za upotrebu u drugim digitalnim medijima poput virtualne stvarnosti. Ipak te firme u stvari imaju mali broj upotreba za ovu tehnologiju i zaista nisu primarni izvor većine usluga 3D skeniranja. U industrijskoj proizvodnji i pravljenu prototipa se koriste 3D skeneri kako bi se napravile digitalne verzije proizvoda za brze isprobavanje ili u svrhe arhiviranja u sve veće broju, a te će upotrebe biti još obilnije kako tehnologija 3D skeniranja bude pojeftinila i postane pristupačnija za veći broj stanovnika.

Prirodno je pretpostaviti da je 3D skeniranje bliska analogija fotografiji, a nepokretne slike, proširene na video, su često „pokrivene“ sadašnjim zakonima o autorskom pravu. Ipak, 3D skeniranje je razlikuje od nepokretnih slika i video uradaka u nekoliko specifičnih oblastima i većinom nisu i ne mogu biti zaštićeni sadašnjom legislativom autorskog prava. U SAD-u, jedan od primarnih uvjeta za autorsku zaštitu je originalnost, a fotografija, čak i fotografija nečega što je neko drugi zaštitio, se smatra originalnim djelom. Vidite, fotografija postoji zato što je fotograf ili postavio ili ukovirio predmet na originalan način bez obzira na autorsku zaštitu samog predmeta. Fotografija bilježi suštinu, ali nije egzaktan duplikat nekog.

Mada se nije uvijek smatrala originalnim djelom, pravna definicija "originala" danas podrazumijeva da je sama fotografija jedinstvena stvar, koja je odvojena i razlikuje od onoga što se fotografisalo. Nasuprot tome, sama prirodna 3D skeniranja je pokušaj da se uhvati tačna reprodukcija objekta, kojim se eliminišu kriteriji koji oblažuju fotografiju kao original. 3D skeniranje bi u pravnom smislu bilo bliže fotokopiji nego fotografiji. Očito je da ne možete imati autorska prava na fotokopiju ili, prošireno, na 3D skeniranje; međutim, to ne znači da nemate određene zakonske mogućnosti na raspolaganju kojima možete kontrolisati korištenje 3D skeniranja kojeg proizvodite.

Weinberg je ovu studiju napisao specifično za širu javnost, tako da je zapravo dobra za čitanje i prilično lako se razumije, iako se posebno fokusira na zakone o autorskim pravima iz SAD-a. Za više evropsku perspektivu o 3D skeniranju i autorskim pravima on predlaže rad profesora Thomasa Margoniija.

Thomas Margoni je izvršio informacije zakona - Istraživanje Information Law (iViR) je izvršio opsežno komparativno istraživanje proučavajući status prava na djelima nakon što su ova djela digitalizirana u zemljama članicama EU. Za potrebe ovog istraživanja, on je razvio 3 hipotezička scenarija u kojima se digitalizacija može desiti: potpuno automatizovana digitalizacija, polu-automatizovana digitalizacija (s minimalnom ljudskom intervencijom) i digitalizacija s ljudskim upravljanjem.

Možete pogledati Shapeways studiju [ovdje](#)...

Izveštaj profesora Thomas Margoniija možete pogledati [ovdje](#)...

Članak preuzet sa <https://3dprint.com/137298/shapeways-whitepaper-scans/>

Da li znanje stimuliše ili sprečava kreativnost?

Koje su veze između između znanja i kreativnosti (na osnovu intervjua sa Pier Vittorio Mannuccijem i njegovim radom za temu: "Do beskrajja i dalje? Diferencijalni uticaj dubine i širine znanja na kreativnost u odnosu na individualne karijere"?)

Istraživanja u širokom rasponu oblasti su u više navrata pokazala da individualna kreativnost - sposobnost da se generiraju nove ideje - varira tokom vremena. Međutim, do sada, nije bilo uvjerljivih objašnjenja zašto je to tako. U longitudinalnoj studiji o pojedincima koji rade u industriji animiranih filmova, Pier Vittorio Mannucci pokazuje da u različitim fazama njihove karijere, različite vrste znanja povećavaju kreativnost ljudi. Oni također naglašavaju ulogu kognitivne fleksibilnosti ili rigidnosti u ovoj djelatnosti.

"Za režisera Quentina Tarentina i Steve Jobsa iz Apple-a se često smatra da su bili vrlo kreativni odmah, ali u stvari, prije nego što su držali ključne kreativne uloge, obojica su svoju bazu znanja razvijali u velikoj mjeri kroz univerzitetske kurseve, poslove asistenata, kroz kratke filmove, itd." Osim toga, Pier Vittorio Mannucci komentariše da, zato što zanemaruju da uzmu u obzir evoluciju karakteristika znanja ljudi, mnoge kompanije gube vrijedan ljudski kapital.

Novi input može stimulisati starije ljude i omogućiti im da nastave davati doprinos preduzeću. Kako se sve više preduzeća oslanja na kreativnost da bi bila konkurentna, moraju odgovoriti na izazov i smisliti koliko dugo vremena će potrošiti na izgradnju specijalističkih znanja i kada trebaju raditi diverzifikacije. Prema Mannucciju, zadatka i sheme rotacije klijenata koje često koriste konsultantske firme su efikasan način da se razvije produktivna ravnoteža znanja.

Cijeli tekst možete pročitati [ovdje](#)...

Intelektualno vlasništvo i SME / MSP - rezultati za 2016.

U novoj studiji koju je naručio Ured za intelektualno vlasništvo Evropske unije (EUIPO) detaljno se ispituje korištenje prava intelektualne svojine u malim i srednjim preduzećima (MSP), zato registruju ili ne registruju svoja prava, kao i problemi sa kojima se susreću MSP koji registruju svoja prava intelektualnog vlasništva (IPR).

Studija pokazuje da velika većina kompanija koje su odlučile da registruju svoja prava intelektualnog vlasništva (IPR) prijavljuju pozitivne efekte, kao što su povećan ugled ili poboljšan imidž pouzdanosti, jačanje dugoročnih poslovnih izgleda i povećan promet. Glavne činjenice

- Većina malih i srednjih preduzeća koja su registrovala IPR vjeruje da je to imalo ili "vrlo pozitivno" (13%) ili "pozitivno" (47%) utjecaj na njihovo poslovanje; 36% je izjavilo da nije bilo utjecaja.

- Imena internet domena i povjerljivost (poslovne tajne) su najvećnje mjere zaštite. Robni žigovi marke, posebno državnih žigova, su na trećem mjestu.

- Glavni razlozi koji motivišu MSP da registruju IPR su zbog sprečavanja kopiranja, da steknu bolju pravnu sigurnost, kao i da povećaju svoju vrijednost i poboljšaju svoj imidž.

- Glavni razlozi za neregistrovanje IPR su što MSP ne smatraju svoju intelektualnu imovinu dovoljno inovativnom, oni nemaju znanja i ili ne vide prednosti u registraciji ili ne ispunjavaju uslove da to učine.

- Sve u svemu, 31% malih i srednjih preduzeća koja koriste IPR su pretrpili povrede IPR, od kojih mikro MSP osjećaju negativan utjecaj više od većih MSP.

- 12% malih i srednjih preduzeća koja su pretrpila povrede ne poduzima mjere protiv povreda, a 43% je odabralo bilateralne pregovore, dok je 33% pokrenulo sudske postupke.

- MSP koji ne preduzimaju nikakve mjere kako bi zaštitili svoje inovacije, kada su ih pitali o razlogu nedostatka zaštite, označila su tri glavna područja:

- nedostatak znanja i informacija
- složeni i skup postupak registracije
- složeni i skup sudski postupak u slučajevima kršenja IPR.

Završni pregled možete pročitati [ovdje](#)...

eSearch Case Law

eSearch Case Law (pretraživač zakonske prakse) je instrument kojeg je razvio Ured za intelektualno vlasništvo Evropske unije - European Union Intellectual Property Office (EUIPO), a kojim se korisnicima omogućuje pretraga odluka i presuda Općeg suda - General Court, Suda pravde - Court of Justice i Državnih sudova - National Courts.

eSearch Case Law sad nudi kompletnu listu ključnih riječi (keywords) sa objašnjenjima koje može naći na web stranici EUIPO-a. Keywords se koriste kao oruđe za obavljanje naprednih pretraga u pretraživaču zakonske prakse eSearch Case Law.

Pretražite odluke Ureda za intelektualno vlasništvo Evropske unije - European Union Intellectual Property Office (EUIPO), te presude Općeg suda - General Court, Suda pravde - Court of Justice i Državnih sudova - National Courts.

Za optimalne rezultate, preporučuje se da koristite ili Mozilla Firefox ili Google Chrome browser pretraživača.

Lista ključnih riječi (keywords)...

[Web Ostalo...](#)

„Otvoreno pismo YouTube-u, „Dilerima“ pisatvo od strane Marie Schneider

Dobitnica nagrade Grammy, kompozitor i voditeljica benda Maria Schneider je napisala otvoreno pismo o YouTube-u ("YouTube-u osvećenje nelegalni model postovanja") koje opisuje kao "dilere" piratstva.

Pošto smatra da umjetnici posjeduju svo prava na svojoj muzici, ona nadalje optužuje Korporaciju da je "kriva za rektiranje" dodajući: "Ogromnu većinu muzike na YouTube-u su postavili ljudi koji nemaju zakonsko pravo da to rade - korisnici koje je YouTube pažljivo oblikovao i ispradio im mozak. A srećem sve više mladih muzičara koji su sve više ogorčeni jer su prevareni i uvučeni u ljudozdersko ponašanje kojim se uništava njihova sopstvena finansijska budućnost u korist korporativnog diva.

... Od 2014. godine, YouTube je bitno utjecao na ponašanje stotina miliona korisnika da krše prava, što se pretvorilo u pravde krize piratstva. Daleko od toga da se u YouTube-u prave slijepi za masovna kršenja prava; oni aktivno navode svoje korisnike na nelegalno ponašanje i čak su uspjeli da uvjere svoje korisnike da je piratsko ponašanje korisno za stvaranje."

Ovo pismo je u javnosti označeno kao Osnovna lektira za sve muzičare.

Cijeli dokument u PDF-u dostupan je [ovdje](#)...

Brand

[Pogledajte...](#)

Sistem upravljanja kvalitetom

[Pogledajte...](#)

DiO mreža

BIEM - ISWC

Adresa: La Benevolencija br. 8

71000 Sarajevo

Telefon: +387 33 251 600

Fax: +387 33 251 601

E-mail: info@sqn.ba

newsletter@sqn.ba